

Tomasz J. Jagiełło

Z życia Wydziału Prawa Kanonicznego ATK

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 17/3-4, 389-395

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z ŻYCIA WYDZIAŁU PRAWA KANONICZNEGO ATK

w roku 1973

1. Struktura i skład osobowy kierownictwa Wydziału

Struktura i skład osobowy kierownictwa Wydziału Prawa Kanonicznego ATK przedstawiały się w roku 1973 następująco:

dziekan — ks. prof. dr hab. Marian Żurowski SJ,
prodziekan — ks. doc. dr hab. Tadeusz Pawluk

Katedry i kierownicy Katedr:

- 1) Historii Prawa Kościelnego w Polsce — ks. prof. dr hab. Ignacy Subera, prorektor ATK,
- 2) Historii Źródeł i Literatury Prawa Kanonicznego — o. prof. dr Roman Joachim Bar OFM Conv., urlopowany z racji objęcia urzędu wicegenerała Zakonu Franciszkanów Konwentualnych w Rzymie,
- 3) Kościelnego Prawa Cywilnego — ks. prof. dr hab. Marian Żurowski SJ,
- 4) Procedury Kościelnego Prawa Cywilnego — ks. doc. dr hab. Tadeusz Pawluk,
- 5) Kościelnego Prawa Karnego i Postępowania Karnego — ks. prof. dr Marian Myrcha,
- 6) Kościelnego Prawa Publicznego i Międzynarodowego — ks. doc. dr hab. Remigiusz Sobański,
- 7) Prawa Rzymskiego — vacat, wykłady zlec. i seminarium prowadzi prof. dr hab. Henryk Kupiszewski,
- 8) Państwowego Prawa Cywilnego — prof. dr Zygmunt Izdebski.

Wymienieni księża profesorzy stanowili Radę Wydziału, w skład której wchodził ponadto: ks. dr hab. Stanisław Pasternak — delegat adiunktów i sekretarz Rady.

Kierownictwo Sekretariatu sprawowała s. Florentyna Kozłowska.

2. Pogrzeb śp. ks. prof. dr Stefana Biskupskiego

Wydział Prawa Kanonicznego żegnał z głębokim smutkiem zmarłego 31 V 1973 r. długoletniego b. Dziekana Wydziału, emerytowanego profesora UW i ATK, śp. ks. prof. dr Stefana Biskupskiego. Delegacje pracow-

ników naukowych i stępującej młodzię uczestniczyły w obrzędach pogrzebowych odprawionych dnia 2 VI 1973 r. w warszawskim kościele pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny, a część osób, z dziekanem Wydziału ks. M. Żurowskim na czele, udała się do Włocławka, gdzie odbyły się dalsze uroczystości żałobne i gdzie na zawsze spoczęło ciało Zmarłego.

3. Sympozja i posiedzenia naukowe

Wydział Prawa Kanonicznego ATK zorganizował w roku 1973 dwa ogólnopolskie sympozja kanonistów i kilka wydziałowych posiedzeń naukowych, a pracownicy i studenci tego Wydziału brali czynny udział w uroczystych sesjach ogólnouczelnianych.

1) **Ogólnopolskie Sympozjum Kanonistów** — odbywające się w dniach 7—8 maja — zgromadziło 57 duchownych i świeckich, którzy wysłuchali cyklu wykładów. Prof. dr Jakub Sawicki mówił na temat: *Nieznany Konkordat Polski z XVI wieku*, natomiast ks. prof. dr Jean Beyer SJ — dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie, przedstawił zagadnienia: *De statu et iuridibus personarum in actuali discussione circa legem fundamentalem* oraz *Renovatio iuris et vitae religiosorum secundum novum codificationem*.

2) W **Obchodach ku czci Jana XXIII** zorganizowanych przez Akademię Teologii Katolickiej w Warszawie pod protektoratem Wielkiego Kanclerza ATK, Jego Eminencji Stefana Kardynała Wyszyńskiego, Prymasa Polski, w dniu 9 maja — w dziesiątą rocznicę ogłoszenia encykliki *Pacem in terris* i śmierci papieża, udział wzięli wszyscy pracownicy i studenci Uczelni, a wśród nich — Wydziału Prawa Kanonicznego.

3) W dniu 26 października odbyło się **Posiedzenie Naukowe Pracowników Wydziału**, na którym ks. dr Marian Pastuszko wygłosił referat: *Całkowita symulacja małżeństwa a inne braki zgody małżeńskiej*.

4) Drugie w roku 1973 **Ogólnopolskie Sympozjum Kanonistów** miało miejsce dnia 5 listopada. Zebrani kanoniści wysłuchali obszernych sprawozdań z II Międzynarodowego Kongresu Prawa Kanonicznego, który odbył się w połowie września w Mediolanie oraz, z Kongresu Specjalistów Kościelnego Prawa Wschodniego w Goni (Grecja). Sprawozdania złożył uczestnik obu Kongresów, ks. prof. dr hab. Marian Żurowski SJ. Następnie ks. doc. dr hab. Tadeusz Pawluk wygłosił referat: *Inspiracje kręgu papieskiego w działalności naukowej Mikołaja Kopernika*. Na zakończenie zaś ks. dr Józef Głemp wystąpił z *Komunikatem o Instrukcji „Dispensationis matrimonii”*.

5) W dniu 6 grudnia odbyło się **Wydziałowe Posiedzenie Naukowe**, na którym ks. dr hab. Stanisław Pasternak wygłosił referat: *Posoborowe tendencje odnowy instytucji legatów papieskich*.

Sprawozdania z sympozjów i posiedzeń naukowych publikowane są w kwartalniku *Prawo Kanoniczne* na innym miejscu.

4. Ks. prof. dr hab. Ignacy Subera
laureatem Nagrody Państwowej

Na wniosek Rady Wydziału ks. prof. dr hab. Ignacy Subera otrzymał w roku 1973 Nagrodę Państwową II stopnia za całokształt pracy naukowo-badawczej i dydaktyczno-wychowawczej, szczególnie zaś za opublikowanie podręczników do nauki prawa kanonicznego: *Historia źródeł i nauki prawa kanonicznego* Warszawa 1970; *Synody prowincjonalne biskupów gnieźnieńskich*, Warszawa 1971 oraz *Metodologia historyczno-prawna*, Warszawa 1972. Prace te stanowią wydatną pomoc dla studentów i wkład do kanonistyki polskiej.

5. Stopnie i tytuły naukowe

a. Nominacje profesorskie

Wydział Prawa Kanonicznego u progu 1973 roku wzbogacił się o dwóch nauczycieli akademickich z tytułami profesora nadzwyczajnego. 17 stycznia tego roku odbyło się w Belwederze uroczyste wręczenie nominacji profesorskich grupie naukowców, a wśród nich o. prof. dr Romanowi Joachimowi Barowi OFM Conv. oraz ks. prof. dr hab. Marianowi Żurowskiemu SJ.

b. Habilitacje

W dniach 15—16 czerwca odbywały się na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK kolokwia habilitacyjne.

1) Ks. dr Franciszek Bogdan zakończył przewod habilitacyjny kolokwium dotyczącym dotychczasowego dorobku naukowego, ze szczególnym uwzględnieniem rozprawy: *Sprawa wyjęcia polskich zakonów spod władzy biskupiej w epoce przedtrydenckiej, Studium historyczno-prawne*, Rzym 1965, ss. 393. Dorobek naukowy ks. F. Bogdana recenzowali: ks. prof. dr Paweł Pałka — KUL, ks. prof. dr Marian Myrcha — ATK oraz ks. prof. dr hab. Ignacy Subera — ATK.

2) Ks. dr Stanisław Pasternak przedstawił swój dorobek naukowy i rozprawę: *Zagadnienia tolerancji i niedyskryminacji w dokumentach Soboru Watykańskiego II*, Warszawa 1973, ss. 254. Treść tej pracy, jak i treść poprzednich publikacji tego autora, była przedmiotem kolokwium habilitacyjnego. Poszczególne części rozprawy ks. St. Pasternaka zostały opublikowane w *Prawie Kanonicznym* 17 (1974) nr 1—2 i 17 (1974) nr 3—4 oraz w *Księżce Pamiątkowej ATK ku czci Jana XXIII*. Recenzje przedłożyli: ks. prof. dr Józef Rybczyk — KUL, ks. prof. dr hab. Ignacy Subera — ATK oraz ks. prof. dr hab. Marian Żurowski — ATK.

3) Ks. dr Edward Sztáfrowski zaprezentował obok dotychczasowego dorobku naukowego rozprawę: *Kolegialne działanie biskupów na tle Vaticanum II, Studia dogmatyczno-kanoniczne*, Warszawa 1973, ss. 342. Dwie części rozprawy ks. S. Sztáfrowskiego zostały opublikowane w *Pracach Kanonicznych* 15 (1972) nr 3—4 i 16 (1973), nr 1—2. Całość zaś objęta jest planem wydawniczym ATK na rok 1974. W kolokwium habilitacyjnym jako recenzenci udział wzięli: ks. prof. dr Paweł Pałka — KUL, ks. prof. dr hab. Ignacy Subera — ATK oraz ks. prof. dr hab. Marian Żurowski — ATK.

c. Doktoraty

1) Ks. mgr Waclaw Abramczyk obronił w dniu 23 stycznia 1973 r. rozprawę doktorską: *Właściwości sądów kościelnych w świetle dekretu papieża Innocentego III „Novit ille”*, Warszawa 1972, ss. 148. Promotorem pracy był ks. prof. dr Marian Myrcha. Recenzentami zaś: prof. dr hab. Zbigniew Papierkowski i ks. prof. dr hab. Marian Żurowski. (Maszynopis rozprawy znajduje się w bibliotece gł. ATK pod sygn. 105556).

2) Decyzją Rady Wydziału z dnia 4 lipca 1973 r. został nostryfikowany dyplom doktorski ks. dra Jerzego Laskowskiego, uzyskany w Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim 20 I 1972 r. na podstawie rozprawy: *L'Appartenenza alle Equipies Notre-Dame ed integrazione della famiglia*, Rzym 1971, ss. 266. Recenzentami rozprawy dla celów nostryfikacyjnych zostali wytypowani przez Radę: doc. dr hab. Władysław Piwowarski, prof. dr Czesław Strzeszewski oraz ks. doc. dr hab. Remigiusz Sobański.

3) W dniu 23 października 1973 r. ks. mgr Ludwik Kaliński obronił rozprawę doktorską: *Autorskie prawa zakonnika*, Warszawa 1973, ss. 169. Rozprawa pisana była pod kierunkiem o. prof. dr Romana Joachima Bara. Recenzje pracy przygotowali: ks. prof. dr Marian Myrcha i ks. doc. dr hab. Piotr Hemperek.

6. Kurs doktorancki

W czerwcu zakończył się roczny kurs doktorancki 1972/1973. Kursy doktoranckie przewidziane są w planie studiów na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK, jako VI rok nauki dla absolwentów Wydziału, którzy pragną zdobyć stopień doktora nauk prawnych, ze specjalnością prawa kanonicznego. Słuchacze kursu zobowiązani są do wysłuchania cyklu wykładów z ekonomii politycznej, wykładów monograficznych z trzech dziedzin kanonistyki oraz do uczestnictwa w dwóch dowolnie wybranych seminariach. Z wysłuchanych wykładów składa się egzamina. W programie kursu doktoranckiego 1972/1973 zajęcia z ekonomii politycznej prowadził doc. dr hab. Jerzy Ozdowski, natomiast wykłady monograficzne mieli: ks. doc. dr hab. Tadeusz Pawluk, z aktualnych zagadnień proce-

dury kościelnego prawa małżeńskiego (nad Motu proprio *Causas matrimoniales* i Instrukcją *Dispensationis matrimonii*); ks. dr hab. Edward Sztafrowski, *O kolegialności biskupów w świetle „Lumen gentium”* oraz ks. dr Marian Fąka, z problematyki prawa wyznaniowego w Niemczech XVIII/XIX wieku.

7. Magisteria

W dniach 20 czerwca, 2 i 3 lipca 1973 r. odbyły się na Wydziale Prawa Kanonicznego ATK egzaminy magisterskie. Oto lista absolwentów, którzy w tym czasie przystąpili do egzaminów, dane bibliograficzne dotyczące ich prac magisterskich oraz nazwiska promotorów i recenzentów tych prac.

1) S. Jadwiga N y c z: *Uprawnienia i obowiązki zakonnicy pracującej a ślub ubóstwa*, Warszawa 1973, ss. IV, 75. Promotor: ks. prof. dr hab. M. Żurowski. Recenzent: ks. doc. dr hab. T. Pawluk. S. mgr Jadwiga Nycz uzyskała dyplom magisterski z wyróżnieniem.

2) Ks. Makary C z a j k o w s k i: *Pojęcie własności w świetle Konstytucji PRL i soborowej Konstytucji „Gaudium et spes”*, Warszawa 1973, ss. 82 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106149). Promot.: prof. dr Z. Izdebski. Rec.: ks. doc. dr hab. R. Sobański.

3) Krystyna C z e r w i ń s k a: *Sytuacja prawna dziecka pozamałżeńskiego w świetle Kodeksu Prawa Kanonicznego i polskiego prawa cywilnego*, Warszawa 1973, ss. IV, 74, 6 nlb. (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106150). Promot.: prof. dr Z. Izdebski. Rec.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski.

4) Ks. Alojzy D r o z d: *Przepisy dyscyplinarne dla kleru w prawie partykularnym diecezji katowickiej*, Warszawa 1973, ss. 123 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106151). Promot.: ks. doc. dr hab. R. Sobański. Rec.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski.

5) Andrzej D u b e c: *Katechizacja katolickiej młodzieży szkolnej w świetle polskich aktów prawnych państwowych i kościelnych*, Warszawa 1973, ss. 84 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106152). Promot.: ks. prof. dr hab. I. Subera. Rec.: prof. dr Z. Izdebski.

6) Krystyna G ą g a ł k a: *Adopcja jako kanoniczna przeszkoda małżeńska*, Warszawa 1973, ss. II, 53 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 1061—53). Promot.: ks. doc. dr hab. T. Pawluk. Rec.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski.

7) Renata K a p k o w s k a: *Władza Kościoła nad małżeństwem a autonomia człowieka w świetle dokumentów Soboru Watykańskiego II*, Warszawa 1973, ss. 44, 1 nlb. (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106154). Promot.: ks. doc. dr hab. R. Sobański. Rec.: ks. doc. dr hab. T. Pawluk.

8) Andrzej K a p k o w s k i: *Miejsce religii niechrześcijańskich w pra-*

wie kanonicznym, Warszawa 1973, ss. 55 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106155). Promot.: ks. doc. dr hab. R. Sobański. Rec.: ks. doc. dr hab. T. Pawluk.

9) Ks. Sławomir Kodura: *Nowe aspekty stanowiska proboszcza w świetle prawodawstwa posoborowego*, Warszawa 1973, ss. 81 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106157). Promot.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski. Rec.: ks. doc. dr hab. R. Sobański.

10) S. Helena Kraskowska: *Uprawnienia i obowiązki indywidualne wynikające z życia wspólnego*, Warszawa 1973, ss. 86 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106156). Promot.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski. Rec.: ks. prof. dr hab. I. Subera.

11) Zygmunt Kufel: *Wybrane elementy krytyki poglądów Kelsena na prawo naturalne*, Warszawa 1972, ss. 54 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106142). Promot.: prof. dr Z. Izdebski, Rec.: ks. doc. dr hab. R. Sobański.

12) Bożena Kulczycka: *Domniemanie sędziowskie w sprawach o nieważność małżeństwa z tytułu pozornej zgody*, Warszawa 1973, ss. 60 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106158). Promot.: ks. doc. dr hab. T. Pawluk. Rec.: ks. doc. dr hab. R. Sobański.

13) Ks. Feliks Lubaś: *Prawa i obowiązki wikariusza współpracownika w obecnym prawie partykularnym*, Warszawa 1973, ss. 9 nlb., 110, 2 nlb. (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106159). Promot. ks. prof. dr hab. I. Subera. Rec.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski.

14) Leszek Nowosielski: *Nauka religii katolickiej młodzieży szkolnej w aktach prawnych państwa i Kościoła w Polsce okresu międzywojennego*, Warszawa 1973, ss. 2 nlb., 66 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106160). Promot.: ks. prof. dr hab. I. Subera. Rec.: prof. dr Z. Izdebski.

15) Jerzy Reiter: *Biegli w sprawach kanonicznych o nieważność małżeństwa z tytułu impotencji*, Warszawa 1973, ss. 44, 1 nlb. (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106161). Promot.: ks. doc. dr hab. T. Pawluk. Rec.: ks. doc. dr hab. R. Sobański.

16) S. Maria Wojnar: *Problemy posłuszeństwa zakonnego w aspekcie prawa soborowego*, Warszawa 1973, ss. IV, 117 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 106162 — przedruk fragmentów w *Prawie Kanonicznym* 17 (1974) nr 3—4). Promot.: o. prof. dr R. J. Bar. Rec.: ks. dr hab. St. Pasternak.

W terminie późniejszym egzamni magisterskie składali:

17) Joanna Gumińska: *Zagadnienia kanonistyczne w czasopiśmie Pamiętnik Religijno-moralny 1841—1862*, Warszawa 1973, ss. 119 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 105568, Promot.: o. prof. dr hab. R. J. Bar. Rec.: ks. doc. dr hab. R. Sobański.

18) Ks. Ludwik Bejger: *Benedyktynki w Żarnowcu 1598—1835. Studium historyczno-prawne*, Warszawa 1973, ss. 115 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 105570). Promot.: ks. prof. dr hab. I. Subera. Rec.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski.

19) Ks. Stanisław Zaleski: *Kwestia szkolna w polskim ustawodawstwie synodalnym w latach 1918—1938*, Warszawa 1973, ss. 54 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 105571). Promot.: ks. prof. dr hab. I. Subera. Rec.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski.

20) S. Bolesława Dębska: *Uprawnienia do wolności sumienia w społecznościach rad ewangelicznych*, Warszawa 1973, ss. 80 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 105567). Promot.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski. Rec.: ks. prof. dr Marian Myrcha.

21) Ks. Ludwik Wrzoł: *Symulacja całkowita (Kanon 1086 § 2) a bierność woli kontrahenta przy zawieraniu małżeństwa*, Warszawa 1973, ss. 46 (maszynopis w bibl. gł. ATK, sygn. 105569). Promot.: ks. prof. dr hab. M. Żurowski, Rec.: ks. doc. dr hab. T. Pawluk.

Uroczyste wręczenie dyplomów magisterskich miało miejsce dnia 5 listopada 1973 r. w siedzibie Wydziału Prawa Kanonicznego ATK.

8. Studenci budują Wisłostradę

W dniu 3 grudnia 1973 r. studenci Akademii Teologii Katolickiej brali udział w czynie społecznym przy budowie *Wisłostrady* w Warszawie. Mimo niesprzyjającej pogody (-10°C) studentki Wydziału Prawa Kanonicznego niwelowały teren, a studenci kopali wykop pod przewody telefoniczne. Wyróżnili się: Grażyna Lasoń, Stefan Andrzejuk i Jan Majdecki.

9. Życzenia przy opłatku

Przed Bożym Narodzeniem i Nowym Rokiem 1974 w dniu 14 XII 73 r. pracownicy naukowcy i administracyjni oraz studenci ATK zgromadzili się na Mszy św. w kościele bielańskim, aby podziękować Bogu za osiągnięcia i doświadczenia minionego roku, aby godniej spotkać nadchodzący czas. Okolicznościowe życzenia wygłosił J. M. Rektor ATK, ks. prof. dr hab. Jan Stępień. Na zakończenie ogólnouczelnianej uroczystości wigilijnej wszyscy wszystkim, bez różnicy stanu i godności, składali serdeczne życzenia, łąmiąc się przy tym tradycyjnie opłatkami.

Tomasz J. Jagiełło